

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/26736-Ζ'

Σελίδες απάντησης: 4
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 4

Αθήνα, 14 Μαΐου 2024

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην από 26-02-2024 με αριθμό 3447 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι η Ελληνική Αστυνομία είναι αρμόδια για την εξασφάλιση της δημόσιας ειρήνης, ευταξίας και απρόσκοπτης κοινωνικής διαβίωσης των πολιτών, την πρόληψη και την καταστολή του εγκλήματος, καθώς και την προστασία του κράτους και του δημοκρατικού πολιτεύματος [άρθρο 11 του ν. 4249/2014 (Φ.Ε.Κ. Α' - 73), ως ισχύει], ενώ για την επίτευξή τους αναπτύσσει προληπτικές και κατασταλτικές δράσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 141/1991 (Φ.Ε.Κ. Α' - 58), ως ισχύει.

Τονίζεται δε ότι, κατά τις δημόσιες συναθροίσεις, συγκεντρώσεις, πορείες και λοιπές κινητοποιήσεις, εφαρμογής τυγχάνουν οι διατάξεις του ν. 4703/2020 (Φ.Ε.Κ. Α' - 131) και του π.δ/τος 73/2020 (Φ.Ε.Κ. Α' - 167), οι οποίες εγγυώνται τόσο την ακώλυτη άσκηση του δικαιώματος του «συνέρχεσθαι» των συμμετεχόντων, όσο και την προστασία των έννομων αγαθών (ευταξίας - ελεύθερης κίνησης κ.λπ.) των πολιτών και την προάσπιση της κοινωνικοοικονομικής ζωής εν γένει.

Υπό το πρίσμα αυτό, το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας υλοποιεί έναν συνολικό, συστηματικό και υπεύθυνο σχεδιασμό της οργανωτικής δομής των αστυνομικών Υπηρεσιών, ανά την επικράτεια, από τις οποίες εκδηλώνονται οι επιβαλλόμενες -κατά περίπτωση- ενέργειες αρμοδιότητάς τους, που αφενός μεν εξασφαλίζουν την περιφρούρηση και την προστασία των ως άνω εκδηλώσεων, αφετέρου δε διασφαλίζουν την τήρηση της τάξης, τη διαχείριση της κυκλοφορίας, καθώς και την πρόληψη και αποτροπή αξιόποινων πράξεων, εκτρόπων ή άλλων ανεπιθύμητων καταστάσεων σε βάρος προσώπων ή/και πραγμάτων κατά τη διάρκεια αυτών.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι πάγια και αδιαπραγμάτευτη θέση του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, αναφορικά με τον τρόπο τέλεσης των καθηκόντων του ένστολου προσωπικού, αποτελεί η απόλυτη και απαρέγκλιτη τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, από την οποία και εκπορεύονται οι ενέργειες των κρατικών οργάνων.

Τα ζητήματα της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και της συμπεριφοράς των αστυνομικών προς τους πολίτες είναι, χωρίς περιθώριο αμφισβήτησης, πρωταρχικής σημασίας για το Υπουργείο μας και το Αρχηγείο, το οποίο, με σχετικές διαταγές του προς τις περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, έχει αναδείξει, στο ανθρώπινο δυναμικό του, την

αναγκαιότητα για τον απόλυτο σεβασμό της προσωπικότητας των πολιτών, των ατομικών τους ελευθεριών και δικαιωμάτων, αλλά και της ίσης μεταχείρισης, χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, σύμφωνα με το εσωτερικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο.

Παράλληλα, αναφέρεται ότι βασικές αρχές της αστυνομικής διοικητικής δράσης -η υποχρέωση τήρησης των οποίων έχει, ομοίως, αναδειχθεί- αποτελούν οι αρχές της αναγκαιότητας, της προσφορότητας, της αναλογικότητας, καθώς και της υπεροχής του δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος, οι οποίες, ταυτόχρονα, είναι και ακρογωνιαίοι λίθοι του δικαϊκού μας συστήματος. Η δε παράβαση αυτών, ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά έκαστης υπόθεσης, δύναται να στοιχειοθετήσει ποινικά ή/και πειθαρχικά παραπτώματα, που εξετάζονται με ιδιαίτερη αυστηρότητα και προσοχή.

Άλλωστε, στις προτεραιότητές μας εντάσσεται -μεταξύ άλλων- ο έλεγχος κάθε παράνομης, αντικανονικής ή απρεπούς συμπεριφοράς αστυνομικών, τόσο κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων όσο κι εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας, ο οποίος επιτυγχάνεται με την ανελλιπή παρακολούθηση όλων των ανά την επικράτεια περιστατικών, αλλά και καταγγελιών ή πληροφοριών, εκδίδοντας σε συντρέχουσα περίπτωση ανάλογες διαταγές. Η προάσπιση του κύρους των Θεσμών, όπως η Ελληνική Αστυνομία, υπαγορεύει, πρωτίστως, την εσωτερική διερεύνηση κάθε υπόνοιας παραβατικής συμπεριφοράς, εκ μέρους του προσωπικού της, υπό την εγγύηση των διατάξεων της διοικητικής και πειθαρχικής νομοθεσίας [π.δ. 120/2008 (Φ.Ε.Κ. Α' - 182)].

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι να διερευνώνται όλες οι αιτιάσεις - καταγγελλόμενα για επίμεμπτες πράξεις αστυνομικών που περιέρχονται σε γνώση της Υπηρεσίας, με οποιοδήποτε τρόπο (αναφορές, καταγγελίες, δημοσιεύματα, αλληλογραφία από εισαγγελικές Αρχές κ.α.). Γίνεται δε μνεία ότι η άσκηση δυσανάλογης ή εν γένει παράνομης «αστυνομικής βίας» αποτελεί παράβαση του υπηρεσιακού καθήκοντος του υπαίτιου αστυνομικού και τα συναφή καταγγελλόμενα ερευνώνται ενδελεχώς, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, τόσο από ποινικής όσο και από πειθαρχικής πλευράς.

Πλέον αυτών, υπογραμμίζεται ότι με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3938/2011 (Φ.Ε.Κ. Α' - 61), ως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 του ν. 4443/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' - 232) και το άρθρο 188 του ν. 4662/2020 (Φ.Ε.Κ. Α' - 27) και ισχύει, η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη» ορίστηκε ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, με αρμοδιότητα τη συλλογή, την καταγραφή, την αξιολόγηση, τη διερεύνηση ή την περαιτέρω προώθηση προς άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στις αρμόδιες Υπηρεσίες, καταγγελιών για πράξεις, ενέργειες ή παραλείψεις του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, οι οποίες εκδηλώθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή κατά κατάχρηση της ιδιότητάς του, αναφορικά με συγκεκριμένες κατηγορίες παραβατικών συμπεριφορών.

Η εν λόγω Ανεξάρτητη Αρχή συνιστά, επί της ουσίας και κατά βάση, μέρος των εσωτερικών διοικητικών διαδικασιών διερεύνησης περιστατικών αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας, ενώ επιλαμβάνεται των εν λόγω υποθέσεων είτε με την παρακολούθηση της εσωτερικής πειθαρχικής έρευνας είτε με τη διεξαγωγή ίδιας έρευνας. Σημειωτέον ότι, με τις παρατηρήσεις των πορισμάτων της, διασφαλίζεται αφενός μεν ότι οι διοικητικές εξετάσεις είναι πλήρεις, εμπεριστατωμένες, διεξοδικές και σχολαστικές, αφετέρου δε ότι στο πλαίσιο αυτών πραγματοποιούνται όλες οι εύλογες ενέργειες που είναι διαθέσιμες προς εξασφάλιση των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων, σχετικά με τα υπό διερεύνηση συμβάντα.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στα διαλαμβανόμενα στην εν θέματι Ερώτηση περιστατικά, αναφέρεται ότι, κατόπιν υποβολής σχετικών εγκλήσεων εκ μέρους πολιτών, κατά αστυνομικών της Διεύθυνσης Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής, για διάπραξη έκνομων ενεργειών σε βάρος τους, σχηματίστηκε ανάλογος των συντρεχουσών περιπτώσεων αριθμός δικογραφιών από υφιστάμενες Υπηρεσίες της Διεύθυνσης Αστυνομίας Χίου, που υποβλήθηκαν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Χίου, για τις δικές της, κατά λόγο αρμοδιότητας, περαιτέρω ενέργειες. Ακολουθώντας, από την ως άνω εισαγγελική Αρχή διατάχθηκε η διενέργεια σχετικών προκαταρκτικών εξετάσεων, από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, οι οποίες περαιωθείσες διαβιβάστηκαν, αρμοδίως. Ωστόσο, λόγω της αρχής της μυστικότητας που διέπει τα συγκεκριμένα στάδια της ποινικής διαδικασίας, δεν είναι επιτρεπτή η, καθ' οιονδήποτε τρόπο, γνωστοποίηση, κατά τη διάρκεια και μη αυτών, των όποιων συλλεγόντων στοιχείων (άρθρα 31 και 241 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Σχετικές δε με τα εν λόγω περιστατικά τυγχάνουν οι από 25-02-2020, 27-02-2020 και 28-02-2020 Ανακοινώσεις του Αρχηγείου (www.astynomia.gr/2020/02/25/25-02-2020-anakoinosi-archigeiou-ellinikis-astynomias-schetika-me-apostoli-synodeia-astynomikon-dynameon-michanimaton-ergon-se-lesvo-kai-chio/, www.astynomia.gr/2020/02/27/27-02-2020-anakoinosi-archigeiou-ellinikis-astynomias-schetika-me-diervnisi-ton-symvanton-se-chio-kai-lesvo/ και www.astynomia.gr/2020/02/28/28-02-2020-dilosi-tou-ekprosopou-typou-tis-ellinikis-astynomias-astynomikou-ypodieftynti-theodorou-chronopoulou-schetika-me-ta-gegonota-se-lesvo-kai-chio/), καθώς και το από 29-02-2020 Δελτίο Τύπου του Γραφείου Ενημέρωσης Δημοσιογράφων Βορείου Αιγαίου (www.astynomia.gr/2020/02/29/29-02-2020-synelifthisan-14-atoma-gia-eknomes-energeies-to-teleftaio-penthimero-sti-lesvo-kai-ti-chio/).

Παράλληλα, γνωρίζεται ότι προς το σκοπό της διερεύνησης της εν λόγω υπόθεσης από πειθαρχικής πλευράς και τον καταλογισμό, σε συντρέχουσα περίπτωση, ανάλογων ευθυνών, με αφορμή την προαναφερόμενη υποβολή εγκλήσεων, διατάχθηκε, από το Αρχηγείο, η διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 26 του π.δ/τος 120/2008, η οποία ανατέθηκε σε ανώτερο Αξιωματικό της Υποδιεύθυνσης Διοικητικών Εξετάσεων της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής (Γ.Α.Δ.Α.). Επιπλέον, γίνεται μνεία ότι η σχετική με την υπόθεση αλληλογραφία διαβιβάσθηκε στην ως άνω Ανεξάρτητη Αρχή, η οποία με έγγραφό της γνωστοποίησε ότι θα επιληφθεί της υπόθεσης, ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, παρακολουθώντας την εσωτερική διοικητική διερεύνησή της.

Διευκρινίζεται ότι, μετά την περαίωση της Ε.Δ.Ε. και πριν τη λήψη απόφασης από το αρμόδιο πειθαρχικό Όργανο, αντίγραφά της εστάλησαν προς έλεγχο πληρότητας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στην υπόψη Ανεξάρτητη Αρχή, η οποία με το από 23-02-2024 σχετικό έγγραφο - πόρισμά της, γνωστοποίησε ότι η αρμόδια Υπηρεσία πρέπει να προβεί στην ολοκλήρωση της διοικητικής εξέτασης και τον περαιτέρω πειθαρχικό έλεγχο των εμπλεκόμενων στην υπόθεση αστυνομικών, χωρίς να την αναπέμψει για συμπλήρωση. Το ανωτέρω έγγραφο - πόρισμα διαβιβάσθηκε στη Γ.Α.Δ.Α. για τις δικές της περαιτέρω ενέργειες ως προς την εκδίκαση της Ε.Δ.Ε., κατ' άρθρο 39 του π.δ/τος 120/2008.

Αξίζει δε να επισημανθεί ότι ο αρμόδιος να αποφασίσει επί διοικητικής εξέτασης που επιλαμβάνεται η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, είναι υποχρεωμένος να αναστείλει τις ενέργειές του μέχρι η εν λόγω Αρχή να εκδώσει σχετικό πόρισμα [άρθρο 1 (παρ. 4) του ν. 3938/2011].

Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι η προανακριτική και ανακριτική διοικητική διαδικασία διέπεται, μεταξύ άλλων, από την αρχή της μυστικότητας, συνεπώς, δεν είναι επιτρεπτή η, καθ' οιονδήποτε τρόπο, γνωστοποίηση στοιχείων του υλικού που συλλέγεται στο πλαίσιο αυτό (άρθρα 8 του π.δ/τος 120/2008 και 241 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Τέλος, παρέπεται να λεχθεί ότι ο νομικός μας πολιτισμός -πλέον των άλλων- επιβάλλει τη μη υπονόμηση της αρχής της δίκαιης δίκης, τον σεβασμό των δικαιωμάτων των εγκαλουμένων, καθώς και την αναλογική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ενώ παράλληλα, στο πλαίσιο διενέργειας των διοικητικών εξετάσεων, η ανάγκη ταχείας περαίωσης αυτών επ' ουδενί λόγω θα πρέπει να αντιβαίνει στην πληρότητά τους.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**